

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 21793/2022
16.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Хацића, председника већа, Мирјане Андријашевић, Марије Терзић, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Станица Новаковић, адвокат из ..., против туженог „Сава неживотно осигурање“ АДО са седиштем у Београду, ради накнаде штете, кога заступа Катарина Милосвљевић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 12383/19 од 20.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 16.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гж 12383/19 од 20.04.2022. године, као о изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Београду Гж 12383/19 од 20.04.2022. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 1455/18 од 09.05.2019. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснован, тужбени захтев тужиле да се обавезе тужени да јој исплати на име накнаде нематеријалне штете и то на име претрпљених физичких болова износ од 80.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења 09.05.2019. године до исплате, као и захтев да се обавезе тужени да јој исплати трошкове парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 111.800,00 динара у року од 8 дана од пријема оптавка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1455/18 од 09.05.2019. године у ставу првом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезан је тужени да тужилци на име накнаде нематеријалне штете исплати на име претрпљених физичких болова износ од 80.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. У ставу другом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати на име претрпљених физичких болова износ од 40.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. У ставу

трећем изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 110.900,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж 12383/19 од 20.04.2022. године, у ставу првом изреке, одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 1455/18 од 09.05.2019. године, у ставу првом изреке. У ставу другом изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде и обавезан је тужени да тужиљи исплати на име трошкова парничног поступка износ од 104.900,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. У ставу трећем изреке, одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији, ради уједначавања судске праксе. Наиме, наводи туженог оправдавају одлучивање о изјављеној ревизији ради уједначавања судске праксе, а све ради правилне примене материјалног права. Из тог разлога је на основу разлога 404. став 2. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је поднела тужбу против туженог ради накнаде нематеријалне штете у виду претрпљених физичких болова и претрпљеног страха, као последицу незгоде коју је доживела приликом изласка из аутобуса приватног превозника „ББ Линеа“ ДОО, који је у време критичног догађаја код туженог „Сава осигурање“ АДО имао закључену полису за обавезно осигурање путника у јавном саобраћају од последица несрећног случаја. Тужила је дана 04.02.2013. године у својству путника у аутобусу приватног превозника „ББ Линеа“ ДОО приликом изласка из аутобуса на станици, услед неопрезног отварања врата од стране возача аутобуса задобила лаке телесне повреде, које се манифестују у огуљотини десног колена и нагњечењу оба колена. Том приликом са тужиљом је била њена малолетна ћерка, а тужила је била у осмом месецу трудноће. Предметни аутобус имао је закључену полису обавезног осигурања путника у јавном превозу код туженог „Сава осигурање“ АДО важеће у периоду од 28.10.2012. до 28.10.2013. године. Тужила је након критичног догађаја примљена на Институт за ортопедско хирушке болести „Бањица“ где јој је прописана терапија. Тужила је трпела физичке болове и страх који су ближе описани у налазима вештака медицинске струке.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је применом одредаба чланова 940. и 941. Закона о облигационим односима и члана 8. и 12. Општих услова за осигурање лица од последица несрећног случаја и члана 3. Посебних услова за осигурање путника у јавном превозу од последица несрећног случаја усвојио тужбени захтев делимично и обавезао туженог да тужиљи плати износе као у изреци првостепене пресуде.

Другостепени суд одлучујући о жалби туженог је оценио да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право када је тужбени захтев тужиље делимично усвојио применом цитираних одредаба Закона.

Међутим, по оцени Врховног касационог суда, основани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 14. став 1. и став 2. тачка 1. и став 3. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Службени гласник РС“ број 51/09...93/12) прописано је да власници превозних средстава којима се обавља јавни превоз путника у јавном превозу дужни су да закључе уговор о осигурању путника од последица несрећног случаја. Уговор из става 1. овог члана, поред осталих, дужан је да закључи власник аутобуса којим се обавља јавни превоз у градском, приградском, међуградском и међународном линијском и ванлинијском превозу. Закључење уговора из става 1. овог члана не искључује обавезу закључења уговора о осигурању од одговорности.

Погрешно су нижестепени судови применили одредбе чланова 940. и 941. Закона о облигационим односима, јер се тим одредбама реглуше осигурање од одговорности, а не осигурање лица. Осигурање лица, поред осталог и трећих лица од последица несрећног случаја, регулисано је одредбама од 942. – 965. Закона о облигационим односима и прописана је обавеза осигуравача, у случају наступања осигураног случаја да исплати осигурану своту, која је утврђена у полиси према споразуму странака, а не накнаду штете као у случају осигурања од одговорности.

Основани су наводи ревизије, да тужени није дужан платити накнаду штете за претрпљени страх и претрпљене физичке болове у ситуацији када није наступила инвалидност, на основу одредбе члана 200. Закона о облигационим односима, јер у овом поступку тужилац није изнео чињеницу ни доказао да је са туженим закључен уговор о осигурању од аутоодговорности. Уговор о осигурању путника у јавном превозу од последица несрећног случаја је по својој правној природи уговор о осигурању трећих лица од последица несрећног случаја, а закључење тог уговора не искључује обавезу закључења уговора о осигурању од аутоодговорности. Тужиљи, која је путник у смислу одредбе члана 15. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, припадало би право на исплату осигуране суме из члана 16. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, да је наступио случај смрти путника, трајни губитак опште радне способности (инвалидност) путника или привремена спреченост за рад, али то није наступило, па не постоји ни основ за исплату накнаде по полиси осигурања путника од последица несрећног случаја. Тражене видове накнаде нематеријалне штете тужиља је могла остварити из полисе осигурања од аутоодговорности коју је власник аутобуса морао закључити, али тужиља није ни тврдила ни доказивала да је са туженим био закључен и уговор о осигурању од аутоодговорности.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужени је успео у поступку по ревизији па му, на основу одредбе члана 165. став 2. у вези члана 163. став 2, 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку, припадају трошкови целог поступка и то трошкови састава ревизије у износу од 18.000,00 динара, трошкови такси на жалбу и одлуку о жалби по 13.400,00 динара, таксе на ревизију 26.800,00 динара и таксе на одлуку о ревизији 40.200,00 динара, све према Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксеној тарифи из Закона о судским таксама. Туженој није признато право на увећање трошкова за састав ревизије за 20% на име ПДВ-а, јер њен пуномоћник није пружио доказ – рачун о извршеним услугама, на основу којег је од тужене наплаћен износ овог трошка увећан за порез на додату вредност. Из наведених разлога суд је о трошковима поступка одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Зоран Хаџић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**